

Mozgóképkultúra és médiaismeret

A tantárgy versenyében az alább leírtakon túl az *1. pontban* foglaltakat is figyelembe kell venni. A verseny egy kategóriában és két fordulóban zajlik.

A versenyzőknek az első fordulóban pályamunkát kell beadniuk, amely egy projektfeladat és a hozzá tartozó munkanapló, valamint egy esszé kidolgozásából áll az alábbiakban megadott témák közül egyet-egyet kiválasztva. A versenyzőnek a pályamunkát elektronikus formában – legkésőbb a megküldés határideje előtti munkanapon – át kell adniuk az iskola igazgatójának. A pályamunka **jeligés**.

A versenyző által választott jelige:

- maximum 8 karakterből álló, minden esetben betűvel kezdődő kifejezés,
- nem utalhat a versenyző személyére, iskolájára.

A pályamunka formai előírásai:

- A választott jeligének szerepelnie kell a dokumentumok címlapján, és a pályamunka minden elektronikus összetevőjén (médiaanyag, munkanapló, esszé).
- A jeligén kívül a pályamunka egyik összetevőjén sem szerepelhet olyan információ, amely a versenyzőre vagy a versenyző iskolájára utal.
- A pályamunka részeként elkészült fájlokat úgy kell elnevezni, hogy a fájlok neve a választott jelige legyen – több fájl esetén sorszámmal kiegészítve.
- A pályamunkához tartozó fájlokat versenyzőnként egy-egy könyvtárba (mappába) kell rendezni.
- A könyvtár (mappa) nevének felépítése: a versenytárgy neve, a választott projektfeladat sorszáma és a választott jelige az alábbi minta szerint:
mozgokep_projektfeladat sorszáma_jelige.

A pályamunka beküldésének formai szabályai és módja

- Minden pályamunkához ki kell tölteni az *Adatlap pályamunkához* (5 sz. mellékletet) dokumentumot, amelyet egy kisméretű (C6-os) lezárt borítékban kell elhelyezni.
- A borítékon kizárólag a jelige szerepelhet.
- A versenyzőknek a pályamunkát tartalmazó elektronikus mappát és a jeligés borítékot legkésőbb a megküldés határideje előtti munkanapon kell eljuttatniuk az iskola igazgatójához.
- Az iskola igazgatója a pályamunkákat (szükség esetén több) elektronikus adathordozóra (CD, DVD, pendrive) másolja.
- A pályamunkákat tartalmazó elektronikus adathordozó(ka)t a jeligés boríték(ok)kal együtt kell becsomagolni.
- A csomagoláson az iskola hosszú bélyegzőjén és a címzésen kívül a következőket kell feltüntetni: „*OKTV mozgóképkultúra és médiaismeret pályamunka/pályamunkák*”.
- A csomagot az Oktatási Hivatalba tértivevényes küldeményként (1363 Budapest, Pf. 84.) vagy hivatalosan megbízott kézbesítő közreműködésével **kell továbbítani 2024. január 9-éig.**

A pályamunka elkészítésének szabályai:

A pályamunka kizárólag a versenyző önálló munkája lehet. Amennyiben a versenybizottság ennek ellenkezőjét állapítja meg, a versenyzőt kizárja a verseny résztvevői közül.

Projektfeladat

- A projektfeladat fájl formátumát és a beadandó fájlok maximális méretét az adott feladatban leírtak határozzák meg.

Esszé

- A pályamunkaként elkészült esszét egy pdf fájlnak kell tartalmaznia. A pdf fájl maximális mérete 500 MB lehet.
- Az esszé terjedelme – a képmelléklet, az irodalomjegyzék, a tartalomjegyzék leszámításával – 6-12 A4-es oldal lehet (12-es betűméret, 1,5-es sortávolság, 2,5 cm margó).
- Az átvett szövegek, idézetek, ábrák, irodalmi hivatkozások stb. forrásait a tudományos munkákban szokásos módon kell megjelölni.
- A versenyzők törekedjenek a megfelelő stílusra és helyesírásra, mert a versenybizottság ezt is figyelembe veszi az értékeléskor.

A verseny anyaga

Első forduló

- Projektfeladat (elérhető pontszám 100 pont).
  - Egy gyakorlati feladat elkészítése a megadott témára (elérhető pontszám a projektfeladatra kapható 100 pontból 65 pont).
  - Munkanapló csatolása az előbbi feladathoz (elérhető pontszám a projektfeladatra kapható 100 pontból 35 pont).
- Esszé megírása gyűjtőmunka alapján (elérhető pontszám 100 pont).

Második (döntő) forduló

- 1. nap: írásbeli feladatok (időtartam $2 \times 60-75$ perc, elérhető pontszám 50 pont).
  - A helyszínen kapott két feladat megoldása: mozgóképi szövegértési és/vagy valamely médiaszöveggel kapcsolatos médiaelméleti probléma írásbeli megoldása (röviden, vázlatosan kifejtett formában, számítógépen elkészítve).
- 2. nap: kreatív és szóbeli feladatok (elérhető pontszám 50 pont).
  - Az írásbeli feladat megoldásában tett észrevételek szóbeli megvédése a bírálóbizottság előtt egyénenként vagy kisebb csoportokban, vita formában. A szóbeli versenybizottság kérheti a versenyzőt az első fordulóban benyújtott versenymunkával kapcsolatos kérdések kifejtésére (a pályamunka szóbeli megvédése).
  - Kreatív gyakorlati feladat helyszíni megoldása.

A pályamunkák témái:

A projektfeladat témái:

1. Az alábbi képből kiindulva készítsen 3-5 perces filmetűdöt, amely reflektál a kép abszurdítására! Írja meg a film logline-ját is!

A kisfilmhez mellékeljen munkanaplót, amelyben bemutatja az eredeti koncepciót! Feltétlenül térjen ki a megadott képből következő, az etűdöt meghatározó alapgondolatra és formai megvalósításra! Vázolja továbbá a megvalósítás során adódó fontosabb döntési helyzeteket, s a kész anyaggal kapcsolatos észrevételeit. Térjen ki arra is, hogy az elkészült filmetűd mennyiben igazolja vissza az eredeti elképzelést, mi az, amit másképpen csinálna (az esetleges szervezési és technikai problémákon túl). Végül értékelje saját munkáját!

A munkanaplót egy darab, legfeljebb 500 MB méretű pdf fájlban, a filmetűdöt egy darab legfeljebb 650 MB méretű mp4 formátumú videoállományban készítse el.

2. Készítsen szűkebb vagy tágabb közösséget (például lakókörnyezetét) érintő, az Ön számára feltárható, megközelíthető ügyet/jelenséget középpontba helyező tényfeltáró riportot –, szabadon választott témában, valamely írott sajtóorgánium számára! A tényfeltáró riport terjedelme 1200-1500 szó legyen. A riporthoz mellékeljen 5-6 db saját készítésű fotót! Munkáját egy sajtóorgánium számára megjelenésre kész formátumban adja le!

A felkészülés során tanulmányozza Serdült Viktória „*Egykor aranybánya volt ez a hely, ma már csak nosztalgiából maradok*” – az utolsó kereskedők a Rákóczi úton” című írását, mely [itt tölthető le](#).

A riportozhoz mellékeljen munkanaplót, amelyben bemutatja az eredeti koncepciót! Vázolja továbbá a megvalósítás során adódó fontosabb döntési helyzeteket, a kész anyaggal kapcsolatos észrevételeit, értékelve saját munkáját! A munkanaplóban térjen ki arra is, hogy mely sajtóorgániumban jelentetné meg a riportját és választását indokolja!

A fotók egyenként legfeljebb 600 KB méretű jpg állományok legyenek, a munkanaplót egy darab, legfeljebb 500 MB méretű pdf fájlban készítse el.

---

¹ <https://drive.google.com/file/d/13dyB9dtUV96HZak0oMe3dlcpjbqpuvJ2/view?usp=sharing>
utolsó letöltés dátuma: 2023. június 6.

3.

Gyerekek kelnek át a folyón útban az iskolába (1959, Franco Gremignani) ²

„Üzenet egykori iskolámba” címmel készítsen 14-16 fényképből álló fotókollekciót! Adjon címet az egyes képeknek és rendezzen belőlük kiállítást egy virtuális kiállítás készítő programban (pl. <https://www.artsteps.com/>)! A tárlat címét figyelembe véve határozza meg saját alkotói nézőpontját, annak idejét (múlt/jelen/jövő), pozícióját!

Írja meg és illessze a virtuális kiállítás terébe a tárlatismertető szövegét!

Fotókollekciójához és a kiállításához mellékeljen munkanaplót, amelyben bemutatja az eredeti koncepciót! Vázzon a megvalósítás során adódó fontosabb döntési helyzeteket, a kész anyaggal kapcsolatos észrevételeit, értékelve saját munkáját!

A fotókollekció képei egyenként legfeljebb 600 KB méretű jpg állományok legyenek, a munkanaplót egy darab, legfeljebb 500 MB méretű pdf fájlban készítse el.

Az esszéfeladatok témái:

1. Muhi Klára filmkritikus a *Metropolis* filmelméleti és filmtörténeti folyóirat 2000/1. számában életmű-tanulmányban elemzi a 2023. tavaszán elhunyt Ragályi Elemér operatőri munkásságát (forrás: <https://metropolis.org.hu/ragalyi-elemer-portrevazlat-1>).

Olvassa el figyelmesen a tanulmányt, majd esszéjében:

- a) Értelmezze annak lényegi megállapításait;
- b) Az alábbiakban megadott négy Ragályi-filmből legalább kettőt kiválasztva folytassa, egészítse ki Muhi Klára tanulmányát! A filmek elemzése során térjen ki az alábbiakra:
  - képalkotói szemlélet az egyes alkotások esetében;
  - operatőri szempontból fontos kulcsjelenetek;
  - sajátos operatőri megoldások a kulcsjelenetek alapján!

---

² <https://www.glistatigenerali.com/fotografia/i-bambini-di-guiglia/>

Választható filmek:

- *Hol, volt, hol nem volt*
forrás: pl.: <https://www.youtube.com/watch?v=yT1o5ru7uYM>, (elérhető DVD-n is)
- *1945*
forrás: pl.: <https://www.youtube.com/watch?v=5DOVHFAVDIg>, (elérhető DVD-n is)
- *Nincs kegyelem*
forrás: pl.: <https://www.youtube.com/watch?v=DgpemURYTsI>, (elérhető DVD-n is)
- *Kukoricasziget*
(elérhető DVD-n, könyvtárban)

2. Számos ország törvényhozásában kezdeményezték a Tik-Tok közösségi platform blokkolását, betiltását. Készítsen elemző esszét *Miért a Tik-Tok?* címmel, amelyben választ keres arra, miért éppen ez, a fiatalok körében jelenleg talán legnépszerűbb platform került a bírálókat fókuszába!

Az esszéírás előkészületei során:

- a) Olvasson el legalább három, a témába vágó, szakmailag releváns elemzést!
- b) Készítsen legalább három interjút Tik-Tok felhasználókkal – lehetőleg ne csak saját korosztályából – arról, hogyan érintené őket a tiltás, illetve mennyiben értenek egyet a blokkolással, illetve betiltással!
- c) Ezt követően kérje meg a ChatGPT (ChatG-4-et) a megfelelő instrukciókkal, hogy írja meg az esszét!
- d) Kritikusan elemezze az MI választ!

Ezt követően készítse el saját esszét a ChatGPT/G-4 szövegét felhasználva! Megállapításai támaszkodjanak a megismert szakirodalom állításaira vagy azok cáfolatára, vegye figyelembe a Tik-Tok felhasználókkal készített interjúk tanulságait és építsen a ChatGPT/G-4 által készített esszé szövegére is! Esszéjében formailag különítse el az egyes szövegrészeket a következők szerint:

- a) saját szöveg: normál betű
- b) ChatGPT/G-4 által alkotott, helytálló megállapítások: kék betű
- c) ChatGPT/G-4 által alkotott, nem helytálló megállapítások: áthúzott betű

Esszéjéhez mellékelje a Tik-Tok felhasználókkal készült három interjút is!

3. Készítsen Bacso Péter *Fejlövés* című filmje néhány jelenetének szoros elemzésére alapozó esszét, amelyben reflektál Schubert Gusztáv filmesztéta alábbiakban idézett megállapításaira! Esszéjében térjen ki arra is, hogyan kapcsolódik az elemzett film a Budapesti Iskola meghatározó filmjeihez! (A film *tértés ellenében* elérhető például itt: <https://filmio.hu/film/fejloves-11548977>)

„Aki tudni szeretné, milyen volt egy huszonéves számára a szocialista hétköznapi levegője, Bacso negyedik játékfilmje, a *Fejlövés* pontos és kíméletlen választ ad rá: fojtogató. Nyoma sincs ebben a filmben zsarnokságnak, politikai sanyargatásnak, mert arra már nincs itt semmi szükség, megteszi a magáét a rendszer lényegéhez tartozó hétköznapi sivárság, és céltalanság. Egy velejéig konzervatív és kiürült társadalmat látunk, amelyben mindennek szabályokban megszabott helye van, épp csak az örömmel, a szabadságnak, s ilyen formán a fiatalságnak nincs benne hely. Mint minden konzervatív társadalomban, ádáz felnőtt diktatúra van itt is.”

„A Fejlövés méltatlanul elfeledett film, pedig sok minden kezdődik itt, ez az első komolyan vehető roadmovie a hatvanas évek magyar filmjében. Hősei nem „bolondos vakáció” kedvéért indulnak útnak lopott kocikkal, hanem mert – egy igazi roadmovie hőseihez illően – nincs hol megmaradniuk, és nincs hová menniük, csakis útközben érezhetik otthon magukat, a megérkezés véget vetne minden illúzióknak. A Fejlövés újsághírből vett igaz történetet mond el, a hetvenes évek második felére meghatározóvá lett dokumentarista-játékfilmek előfutára. Hősei civilszereplők, de nem a saját életüket játsszák (Kovács Kati ekkor már országos hírű táncdalénekes, és egy, a sztár mitikus figurájától igencsak távoleső figurát játszik el, ha szerény regiszteren is, de meggyőzően. Horváth Károly – a flegma vagány szerepében már a későbbi „Charlie-imázst” előlegzi.) – írja Schubert Gusztáv Bacsó Péter 1968-as filmjéről.³

A verseny szervezése

Az első fordulóban a pályamunkák felterjesztésének (kézbesítésének vagy postára adásának) határideje: 2024. január 9. (kedd).

- A pályamunkákat a fentieknek megfelelően az Oktatási Hivatal címére kell továbbítani (kézbesíteni vagy tértivevényes küldeményként postára adni).
- Az általános részben foglaltaknak megfelelően a határidő betartását a postabélyegző (kézbesítőkönyv) igazolja. A határidő után felterjesztett pályamunkákat az Oktatási Hivatal elbírálás nélkül visszajuttatja az iskoláknak.
- A pályamunkákat a versenybizottság értékeli. Az értékelés szempontjai: a gyakorlati munkák esetében elsődleges a világosan előadott koncepció, a tudatos és átgondolt szerkesztés, a választott médiummal adekvát megjelenítés (a gondos kivitelezés elvárás, de a technikai professzionalizmus nem). Az elméleti/elemző munkákban a feladattal adekvát ismeretanyag mozgósítását és alkalmazását, az egyéni meglátásokat, a tájékozottságot, a kreatív problémamegoldást és az önálló kritikai megközelítést értékeli a versenybizottság. A munkanaplóban a tudatosság, a szakmai problémákkal való szembesülés és azok leküzdése, az alkotói folyamat ábrázolásának plasztikussága eredményezhet magasabb pontszámot.
- A versenybizottság a pályamunkák pontszáma alapján – a lehetséges létszámhatáron belül szigorú szakmai szempontok szerint – választja ki a döntőbe jutó versenyzőket.
- Az első forduló eredményeit az Oktatási Hivatal az OKTV adminisztrációs rendszerének segítségével (ADAFOR) juttatja el az iskolákba **2024. február 13-áig**.

A második (döntő) forduló időpontjai: 2024. március 6. (szerda) (írásbeli), és 2024. március 26. (kedd) (szóbeli).

- A feladatok teljesítését a versenybizottság értékeli. A döntő szóbeli részén részt vevők létszámát – az írásbeli feladatok eredménye alapján – a versenybizottság határozza meg. Az értékelés főbb szempontjai: filmformanyelvi érzékenység és tájékozottság, médiaelméleti felkészültség, önálló véleményalkotásra való képesség, szóbeli kommunikációs készség.
- A döntő forduló első napján a kísérő tanárok – a feladatok ismertetése előtt – a versenyzőkkel közösen megtekinthetik a médiaanyagot, amelyekre a feladatok épülnek.

---

³ <http://archiv.magyar.film.hu/filmtortenet/filmelemzesek/fejloves-1968-filmtortenet-elemzes.html>

- A döntő forduló első napján elkészített írásbeli versenydolgozatukat a versenyzők a versenynap végén nyomtatott formában magukkal vihetik.
- A döntő forduló második napján a versenyzők kreatív munkájának bemutatásán a kísérők – a verseny megzavarása nélkül – jelen lehetnek.
- A döntő második napjának végén a versenybizottság a versenyzők és a kísérő tanárok jelenlétében értékeli a versenyzők munkáját.
- A verseny végeredményét a döntő fordulóban elért pontszámok alapján kialakult sorrend adja.